

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

СОВЕТ АРТАШСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422069, Республика Татарстан, Сабинский район,
д.Два поля Арташ, ул. Тукая, 61
тел. (84362) 44-7-15

САБА МУНИЦИПАЛЬ

РАЙОНЫ АРТАШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

422069, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Ике басу Арташ авылы, Түкай урамы, 61 йорт
тел. (84362) 44-7-15

e-mail: Art.sab@tatar.ru

РЕШЕНИЕ
03.07.2019

КАРАР
№13

Татарстан Республикасы Саба муниципаль
Районы Арташ авыл жирлеге территориясендә
гражданнардан сораштыру уздыруны билгеләү һәм
уздыру турында нигезләмәне раслау турында

2003 елның 6 октябрендә кабул ителгән “Россия Федерациясендә жирле
үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” №131-ФЗ Федераль
законына, 2004 елның 28 июлендә кабул ителгән “Татарстан Республикасында
жирле үзидарә турында” №45-ЗРТ Татарстан Республикасы законына, Арташ
авыл жирлеге Уставына туры китереп, Саба муниципаль районы Арташ авыл
жирлегендә гражданнарның жирле үзидарәне башкару хокукларын гамәлгә
ашыру, һәм шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары,
Арташ авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары һәм жирле
үзидарә органнары тарафыннан каарлар кабул иткәндә халық фикерен белү һәм
исәпкә алу максатында Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Советы
КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге
территориясендә гражданнардан сораштыру уздыруны билгеләү һәмуздыру
турында нигезләмәне расларга (кушымта теркәлә).
2. Әлеге каарарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан
Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында тубәндәге адрес буенча:
<http://pravo.tatarstan.ru> һәм Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлегенең рәсми
сайтында: <http://saby.tatarstan.ru/artash> адресе буенча бастырып чыгарырга.

Арташ авыл жирлеге башлыгы:

А.Р.Аглямзянов

Расланган:

Татарстан Республикасы
Саба муниципаль районы
Арташ авыл җирлеге
Советының 2019 елның 3
июлендә чыккан 13 номерлы
карапы белән

**Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлеге
территориясендәгражданнардан сораштыру уздыруны билгеләү һәмүздыру
турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Гражданнардан сораштыру (алга таба-сораштыру) Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлеге халкының турыдан-туры ихтияр белдеруенең бер формасы булып тора.

Сораштыру юлы белән гражданнарның җирле үзидарәне башкару хокуки гамәлгә ашырыла.

1.2. Сораштыру –җирле әһәмияттәге сорауларны чишкәндә һәм җирле үзидарәнең вазыйфаи затлары һәм органнары, шулай ук дәүләт хакимиите органнары тарафыннан караплар кабул иткәндә яки Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлегендә яшәүчеләрнең фикерен ачыклау ысулы булып күзаллана.

1.3. Сораштыру нәтижәләре тәкъдим итү характерында була.

2. Сораштыру уздыру принциплары.

2.1. Сораштыру уздыруда Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлегендә яшәүче, сайлау хокукуна ия гражданнар катнашырга хокуклы.

2.2. Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлегендә яшәүчеләр сораштыруда тигез нигезләрдә катнаша. һәр катнашучы бер тавыш хокукуна ия һәм сораштыруда турыдан-туры катнаша.

2.3. Гражданнарның сораштыруда катнашуына аларның женесенә, расасына, милләтенә, тelenә, килеп чыгышына, мәлкәти һәм вазыйфаи торышына, диненә, иманына, иҗтимагый берләшмәләрдә торуына бәйле нинди дә булса туры яки кыек чикләуләр рөхсәт ителми.

2.4. Сораштыруда катнашу ирекле һәм ихтияри. Сораштыру барышында беркем дә үз фикерен һәм карашын белдерүгә яки аннан баш тартуга мәжбүр ителә алмый.

2.5. Ҙирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары халыкның сораштыруда катнашу хокукун гамәлгә ашыруына булышырга бурычлы.

3. Сораштыруга куела торган сораулар.

3.1. Сораштыруга түбәндәге сораулар куелырга мөмкин:

- Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлегендә яшәүчеләрнең мәнфәгатьләренә турыдан-туры катылучы һәм Арташ авыл жирлеге Уставы белән жирле әһәмияттәге сорауларга карый торган;
- региональ һәм регионара әһәмияттәге объектлар өчен муниципаль берәмлек жирләренең максатчан билгеләнешен үзгәртү турында.

3.2 Сораштыруга куелучы сораулар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы закончалыкларына, Арташ авыл жирлеге уставына каршы килмәскә тиеш.

Сораштыруга куелучы сораулар аларны күптөрле анлауга юл куелмаслык итеп формалаштырылырга тиеш.

4. Сораштыру төрләре.

4.1. Сораштыру яшерен, исемләп яки ачык тавыш бирү юлы белән уздырыла.

4.2. Яшерен тавыш бирү- сораштыру битләре белән сораштыру уздыру пунктларында бер көн дәвамында уздырыла.

4.3. Исемләп тавыш бирү- сораштыру битләре яки сораштыру исемлеге буенча сораштыру пунктларында, шулай ук сораштыру уздыру комиссиясе членнары тарафыннан сораштыру уздыруда катнашучыларның яшәү урыннарында бер яки берничә көн дәвамында уздырыла.

4.4. Сораштыру шулай ук ачык формада гражданнар жыелышларында да уздырыла ала.

5. Сораштыруны билгеләү тәртибе.

5.1. Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге территориясендә гражданнардан сораштыру уздыру түбәндәгеләрнең инициативасы белән уздырыла:

- 1) жирле әһәмияттәге сораулар буенча жирлек башлыгы яки жирлек Советы;
- 2) региональ һәм регионара әһәмияттәге объектлар өчен муниципаль берәмлек жирләренең максатчан билгеләнешен үзгәртү буенча халық фикерен исәпкә алу өчен Татарстан Республикасы дәүләт хакимиюте органнары;

5.2. Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Советы инициативасы белән уздырылучы сораштыру, күрсәтелгән орган тарафыннан сораштыру уздыру билгеләү турында карар кабул ителеп билгеләнә.

Жирлек башлыгы инициативасы белән билгеләнүче сораштыру, жирлек Советына сораштыру уздыру турында үтенеч җибәрү белән билгеләнә.

Татартсан Республикасы дәүләт хакимияте органнары инициативасы белән билгеләнүче сораштыру, әлеге орган тарафыннан Арташ авыл жирлеге Советына сораштыру уздыру турында үтенеч җибәрү белән билгеләнә.

5.3. Сораштыру уздыру турында үтенечтә:

- сораштыру уздыруның мотивлары;
- сораштыруга куелучы сорауның (сорауларның) тәкъдим ителүче формулировкасы;
- сораштыру территориясе;
- сораштыруның фаразланган көне һәм аның тәре күрсәтелә.

5.4. Сораштыруны билгеләү турында карап Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Советы тарафыннан кабул ителә.

5.5. Сораштыру билгеләү турында карап үтенеч кергәннән соң һәм аны уздыру көненнән 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш. Сораштыру билгеләү турында карап кабул ителгәнчә Арташ авыл жирлеге Советының сораштыру уздыруның инициаторы белән сораштыруга куелучы сорауны алдан килештерү (аныклау) мөмкин.

5.6. Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Советы, сораштыруга куелучы сорауның(сорауларның) формулировкасы гамәлдәге закончалықларга, әлеге нигезләмәгә каршы килгән очракта, сораштыру уздыруның инициаторына сораштуры уздыруны кире кага.

5.7. Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Советының сораштыру уздыру билгеләү турында каарында:

- 1) сораштыру уздыруның көне һәм срокы;
- 2) сораштыру уздыруга тәкъдим ителүче сорауның(сорауларның) формулировкасы;
- 3) сораштыру уздыру методикасы;
- 4) сораштыру битенең формасы;
- 5) сораштыруда катнашучыларның минималь саны күрсәтелә.

5.8. Сораштыру уздыру билгеләү турында карап аны уздыруга кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга тиеш.

6. Сораштыру уздыру буенча комиссия.

6.1. Гражданнардан сораштыруны әзерләүне һәм оештыруны сораштыру уздыру буенча комиссия (алга таба –Комиссия) башкара.

6.2. Комиссия Арташ авыл жирлеге Советы тарафыннан, сораштыру уздыру территориясенә бәйле рәвештә, инициаторлар тәкъдимнәре нигезендә 3-15 кешедән билгеләнә.

6.3. Комиссия составына Арташ авыл жирлеге Советы, башка жирле үзидарә вәкилләре, шулай ук сораштыру уздырылучы ижтимагый территорияләр вәкилләре керә.

6.4. Комиссия, ул оешу түрүнде карап кабул итегендөн соң, 3 көннөн дә соңға калмыйча чакырыла. Беренче утырышында Комиссия, ачык тавыш бирү юлы белән үз составыннан Комиссиянең рәисен, аның урынбасар(лар)ын һәм сәркатибен сайый, сораштыру участокларын раслый, һәм шулай ук әгәр сораштыру пунктларда уздырылса, шундый пунктларның санын һәм урнашу урынын раслый.

Комиссия утырышларын зарурлыктан чыгып аның рәисе чакыра. Комиссия утырыши аның членнарының яртысыннан күбесе катнашкан очракта хокуклы дип санала.

Комиссия караплары комиссия утырышында катнашучыларның күпчелек ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Комиссия гражданнардан сораштыру уздыру өчен кирәк булган кадәр эшче тәркемнәр оештырырга хокуклы.

6.5. Сораштыру участоклары, Комиссиянең урнашу урыны һәм гражданнардан сораштыру уздыру пунктларының урнашу урыны сораштыру уздыруга 10 көннөн дә соңға калмыйча бастырып чыгарылырга (халыкка игълан итепергә) тиеш.

6.6. Сораштыру уздыру буенча комиссия:

- гражданнардан сораштыру уздырганда әлеге Нигезләмәнең үтәлешен оештыра;
- сораштыру уздыру пунктларын жиһазландыра;
- сораштыру битләрен һәм сораштыру исемлекләрен әзерләүне тәэммин итә;
- сораштыру уздырганда имзалар жыюны оештыра;
- Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлегендә яшәүчеләрнең сораштыруда катнашуын тәэммин итә;
- сораштыру уздырганда яшәүчеләрнең тавыш бирүен әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән тәртиптә оештыра;
- Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлеге җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары, ижтимагый оешмалар, массакүләм мәгълүмат чаралары белән хәзмәттәшлек итә;
- гражданнардан сораштыру нәтижәләрен билгели;
- гражданнардан сораштыру уздыру белән бәйле шикаятьләр һәм гаризаларны карый;
- әлеге Нигезләмә һәм гамәлдәге закончалыкларга туры китереп башка вәкаләтләрне башкара.

6.7. Комиссиянең вәкаләтләре Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлеге Советы тарафыннан сораштыру нәтижәләре рәсми рәвештә басылып чыкканин (халыкка игълан итегендөн) соң туктатыла.

6.8. Комиссия эшчәнлегенең материал-техник, оештыру ягын тәэммин итү Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлеге Советы аппараты тарафыннан тәэммин ителә.

7. Сораштыру участоклары. Сораштыруда катнашучылар исемлекләре.

7.1. Сораштыру участогы- сораштыру буенча комиссия тарафыннан билгеләнгән, гражданнардан сораштыру уздырылучы Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге территориясе.

Сораштыру территориясе бердәм сораштыру участогын тәэммин итәргә мөмкин.

Сораштыру участокларының сораштыру уздыру вакытында тавыш биру өчен маҳсус җиһазланган биналары булырга тиеш. Сораштыру вакытында участокларда тавыш бирүне, участокларга җибәрелгән, Комиссиянең бер члены житәкчелек иткән комиссия членнары тәэммин итә.

7.2. Сораштыруда катнашучылар исемлегенә муниципаль берәмлекнең тавыш биру хокукуна ия гражданнары кертелә. Исемлектә сораштыруда катнашучының фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган елы (18 яшьлекләргә туган көне һәм да) һәм яшәү адресы күрсәтелә. Яшәүчене конкрет участокта сораштыру уздыру буенча исемлеккә керту өчен нигез булып, аның шуши участокта урнашу факты тора. Яшәүче сораштыру уздыру буенча сораштырылучылар исемлегенә бары тик бер участокта гына кертелә. Сораштыруда катнашучылар исемлеге ике нәсхәдә төзелә һәм исемлекне төзегән комиссия рәисе һәм сәркатибе тарафыннан имзалана.

Сораштыруда катнашу хокукуна ия яшәүчеләрне өстәмә исемлеккә керту әлеге нигезләмәгә туры китерап, теләсә кайсы вакытта, шул исәптән сораштыру уздыру көнендә дә рөхсәт ителә.

Сораштыруда катнашу хокукуна ия яшәүчеләр исемлегенә үзгәрешләр керту, тавышларны санау башланганин соң, тыела.

Сораштыруда катнашучылар исемлеге сораштыру уздыру көненә 3 көннән дә соңга калмыйча төзелә.

8. Сораштыру бите.

8.1. Сораштыру бите сораштыруга куелган сорау(лар)ның төгәл текстын һәм аңа тавыш бирүченең ихтыяр белдерүен “риза” яки “каршы” сүзләре варианtlары астына куелган буш шакмаклардан гыйбарәт.

Сораштыруга берничә сорау куелган булса, алар бер сораштыру битенә урнаштырыла, эзлекле номерлана һәм бер-берсеннән горизонталь сыйыклар белән аерылып тора. Сораштыруга куелган норматив-хокукий акт проектиның нинди дә булса статьясы яки пунктының альтернатив редакциясе шулай ук эзлекле номерлана.

Исемләп тавыш биру өчен кулланылучы сораштыру битенең тавыш бирүче түрүнда мәгълүматлар язу өчен буш урыны булырга тиеш.

Сораштыру бите аны тутыру тәртибе түрүнда аңлатманы үз эченә ала. Битнен өске уң почмагында Комиссия рәисе һәм сәркатибе имзалары куела.

9. Сораштыру исемлеге.

9.1. Сораштыру исемлеге исемләп тавыш биру вакытында кулланыла һәм графаларына сораштыруда катнашучының фамилиясе, исеме, атасының исеме,

туган көне, яшәу урыны язылган таблицадан гыйбарәт. Бу графаларның уң яғында сораштыруга куелган сорау(лар)ның төгәл тексты астында “риза” яки “каршы” жаваплары варианtlары күрсәтелә һәм тавыш бирүдә катнашучыларга имза кую өчен урын калдырыла.

Сораштыруга берничә сорау куелган очракта, алар сораштыру исемлегендә эзлекле тәртиптә урнаштырыла.

9.2. Сораштыру исемлегенең һәр бите Комиссия рәисе һәм сәркатибе тарафыннан имзалана.

10. Сораштыру уздыру тәртибе.

10.1. Сораштыру Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Советының сораштыру уздыру билгеләү турында карары белән билгеләнгән көндә (яки көннәрдә) уздырыла.

10.2. Гражданнардан сораштыру уздыру сораштыру уздыру пунктларында жирле вакыт белән иртәнгә сигездән кичке сигезгә кадәр уздырыла.

11. Сораштыру уздырганда яшерен тавыш бирү тәртибе.

11.1 Яшерен тавыш бирү -сораштыру уздыру пунктларында, яшерен тавыш бирү өчен маxсус жайлланган урыннар һәм тавыш бирү вакытына мәһерләнгән тартмалар булган очракта уздырыла.

11.2. Сораштыру бите тавыш бирүчегә сораштыруда катнашучылар исемелеге буенча Комиссия членнары тарафыннан бирелә. Сораштыру бите алган вакытта тавыш бирүче аның шәхесен билгеләүче һәм яшәу урынын раслаучы паспортын күрсәтә, сораштыруда катнашучылар исемлегендә үз фамилиясе турына имзасын куя. Исемлеккә паспорт мәгълүматларын тутыру таләп ителми.

11.3. Тавыш бирүче исемлеккә үзе кул куя алмаган очракта, ул комиссия членнарыннан тыш башка кешенең ярдәменнән файдаланырга мөмкин.

Сораштыруда катнашучыга ярдәм күрсәткән зат, исемлекнең “сораштыру битен алу турында катнашучының имзасы” графасына, үзенең фамилиясен курсәтеп кул куя.

11.4. Сораштыру бите тавыш бирүче тарафыннан маxсус жиһазланган урында (кабина яки бүлмә), башка затлар булмаган жирдә тутырыла һәм тавыш бирер өчен куелган тартмага салына.

Тавыш биргән вакытта катнашучы үз ихтыярына туры китереп, “риза” яки “каршы” сүзләре астындағы шакмакка теләсә нинди тамга куя.

Комиссия членнары сораштыруның яшеренлекен тәэммин итә.

Тавыш бирүче сораштыру битен тутырганда хата жибәрдем дип исәпләгән очракта, ул Комиссия членына аңа бозылганы урынына яңа сораштыру бите бирүен сорап мөрәжәгать итәргә хоқуклы.

Комиссия члены тавыш бирүчегә, катнашучылар исемлегендә аның фамилиясе каршына туры килә торган тамга куеп, яңа сораштыру бите бирә. Бозылган сораштыру бите яраксызландырыла, бу турьыда Комиссия членнары тарафыннан акт төзелә.

Тутырылган сораштыру битләре тавыш бирүче тарафыннан, Комиссия членнарының күз уңында урнаштырылган тартмага төшерелә.

Тартмалар саны Комиссия тарафыннан тәгаенләнә. Тавыш бирүне күчерелеп йөртелә торган тартмалар белән уздыруны Комиссия мөстәкыйль хәл итә.

11.5. Әгәр комиссия члены сораштыру серен боза яки тавыш бирүченең ихтыярына басым ясарга маташа икән, ул кичекмәстән аның эшендә катнашудан читләштерелә. Читләштерү турында карап әлеге участоктагы эшне житәкләүче комиссия члены тарафыннан, туры килә торган беркетмә төзеп һәм барлық комиссия членнары тарафыннан имзаланып, кабул ителә.

12. Сораштыру уздырганда исемләп тавыш бирү уздыру тәртибе.

12.1. Исемләп тавыш бирү- сораштыру уздыру пунктларында да, гражданнарның яшәү урыннарында да уздырылырга мөмкин.

12.2. Исемләп тавыш бирү- сораштыру битләре белән дә, сораштыру исемлеге белән дә уздырылырга мөмкин.

12.3. Сораштыру исемлеге буенча исемләп тавыш биргәндә, тавыш бирүче шәхесен һәм тору урынын раслаучы паспорт яки башка документ күрсәтеп, сораштыру исемлегендә үзенең фамилиясе каршына аның ихтыярын белдерүче теләсә нинди тамга կүя һәм имзалый.

12.4. Сораштыру битләре буенча исемләп тавыш биргәндә, тавыш бирүче сораштыру битенә үзенең фамилиясен, исемен, атасының исемен, адресын яза, “риза” яки “каршы” сүзләре астында шакмакка үз ихтыярына туры китереп теләсә нинди тамга կүя һәм шунда ук имзасын күя.

Тавыш бирүченең үтенече буенча, сораштыру битенә катнашучы турында мәгълүматны Комиссия члены тутырырга мөмкин, ләkin туры килә торган шакмакка тамганы һәм имзасын тавыш бирүче үзе күя.

12.5. Сораштыру уздыру барышында һәр көн азагында тутырылган сораштыру битләре, сораштыру уздыручылар тарафыннан, Комиссиягә тапшырыла.

12.6. Сораштыру битләре буенча тавыш бирү мәгълүматлары Комиссия членнары тарафыннан сораштыру нәтижәләрен билгеләүче төп документ булып торучы сораштыру исемлегенә күчерелә.

13. Сораштыру үткәргәндә ачык тавыш бирү үткәру тәртибе

13.1. Комиссия, сораштыруда катнашучы кешеләр саны 1000 кешедән артмаса, сораштыруда катнашкан сорай (мәсьәләләр) буенча тавыш бирү үткәру өчен сораштыруда катнашучылар җыелышын үткәрергә хокуклы. Җыелышта катнашучыларны теркәү сораштыруда катнашучылар исемлеге буенча үткәрелә. Җыелышны комиссия вәкилләре өч кешедән дә ким булмаган санда ачалар һәм алып барадар. Җыелышта қызықсынучы якларга сораштыруда куелган мәсьәлә (мәсьәләләр) буенча сорай бирү рәхсәт ителә, сорауларына җавап бирелә, әмма фикер алышулар үткәрелми.

13.2. Җыелышта тавыш бирү һәр мәсьәлә буенча аерым «Өчен» һәм аерым «Каршы» үткәрелә. Тавыш бирүдә исемлеккә көртөлгөн һәм җыелышта теркәлгән

сораштыруда катнашучылар гына катнаша. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә кертелә, ул жыелышта катнашучы барлық комиссия әгъзалары тарафыннан имзалана.

13.3. Сораштыруда исемлеккә кертелгән катнашучылар саны халык санының 25 процентыннан артса, жыелыш тулы хокуклы дип санала.

14. Сораштыру нәтижәләрен билгеләү

14.1. Сораштыру үткәргөннөн соң, Комиссия сораштыру нәтижәләре буенча тавыш бирү нәтижәләрен исәпли һәм түбәндәге мәгълүматлар күрсәтелә торган сораштыру нәтижәләре турында беркетмә белән үзенең каарын рәсмиләштерә:

- беркетмә тезү датасы;
- сораштыру үткәру вакыты: башлану һәм тәмамлану вакыты;
- сораштыруүткәрууенча участок адресы;
- сораштыру территориясе (әгәр сораштыру жирлек территориясенең бер өлешендә үткәрелгән булса, торак пунктларның, урамнарның, йортларның номерларының исемнәре һичшикsez күрсәтелә);
- сораштыру үткәргөндә тәкъдим итә торган сорау (сораулар) төзелеше ;
- сораштырудакатнашуөченисемлеккәкертелгәнгражданнарныңгомууми саны;
- сораштырудакатнашкангражданнар саны;
- сораштыруны узган яисә хәл итеп мәгән дип тану ;
- сораштыру дөрес яки дөрес түгел дип тану;
- сораштыру исемлегендәге язмалар санын дөрес түгел дип яки сораштыру кәгазыләренең санын дөрес түгел дип тану;
- сораштыруга чыгарылган сорауга җавап биргәндә «Өчен» дип бирелгән тавыш саны;
- сораштыруга чыгарылган сорауга җавап биргәндә «Каршы» дип бирелгән тавыш саны;
- сораштыру нәтижәләре (мәсьәлә хупланган дип санала, әгәр тавыш бирүдә катнашучыларның яртысыннан кубе сорауга «Өчен» дип җавап бирсә).

14.2. Әгәр сораштыру берничә мәсьәлә буенча үткәрелгән булса, тавышларны санау һәм һәр мәсьәлә буенча беркетмә аерым төзелә.

14.3. Сораштыру кәгазендә язу дөрес түгел дип таныла, әгәр:

- сораштыруда катнашучыларның фикерен дөрес итеп билгеләү мөмкин булмаса ;
- язуда сайлаучы турында мәгълүматлар яки аның имzasы булмаса;
- кабатланган язмалар булса.

Сораштыру кәгазыләре гамәлдә түгел дип таныла:

- билгеләнмәгән үрнәктә булса,
- комиссия әгъзаларының тамгалары булмаса,
- алар буенча сораштыруда катнашучыларның фикерен дөрес итеп билгеләп булмаса.

14.4. Комиссия сораштыруны булмаган дип саный, әгәр сораштыруда катнашкан халык саны Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Советы каары белән билгеләнгән минималь саннан ким булса.

14.5. Комиссия сораштырун нәтижәләрендөрестүгелдипсаный:

- әгәр сораштыру уздырган вакытта жибәрелгән хокук бозулар гражданнарның ихтыяр белдерү нәтижәләрен дөрес итеп билгеләргә мөмкинлек бирми икән;

- өгөр сораштыру исемлегендәге дөрес дип танылган язма саны сораштыруда катнашкан гражданнар санының 80%нан ким булса;
- өгөрсөрөштүрү көгазе саны сораштырудакатнашкан гражданнар санының 80%нан ким булса.

14.6. Сораштыру нәтижәләре турында беркетмә 2 нөхчәдә төзелә һәм комиссиянең барлық өгъзалары тарафыннан имзалана. Беркетмәгә күл күйган вакытта комиссиянең кайбер өгъзалары булмаган очракта, беркетмәдә бу хакта, аларның юклыгы сәбәпләрен күрсәтеп, язып куела.

Комиссия өгъзасы беркетмә белән тулысынча яки аның аерым нигезләмәләре белән килешмәсә, беркетмәгә күшүп бирелә торган аерым фикерне язмача язарга хокуклы, бу хакта беркетмәдә тиешле язма языла. Беркетмә дөрес дип санала, өгөр Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Советы каары белән билгеләнгән комиссия өгъзалары саныннан күпчелек имза белән имзаланса.

Беркетмәгә күл кую көнө комиссия өгъзалары тарафыннан сораштыру нәтижәләрен билгеләү көнө булып тора.

14.7. Беркетмәнең бер нөхчәсе Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Советына сораштыру көгазыләре яки сораштыру исемлекләре белән бергә жибәрелә, беркетмәнең икенче нөхчәсе сораштыру үткәру инициаторына жибәрелә.

Беркетмәнең бер нөхчәсенә комиссиягә кергән язма шикаятыләр, гаризалар һәм алар буенча кабул ителгән каарлар теркәлә. Шикаятыләрнен, гаризаларның һәм алар буенча кабул ителгән каарларның расланган күчермәләре беркетмәнең икенче нөхчәсенә теркәлә.

Бер нөхчәнең күчермәләре массакүләм мәгълумат чараларына, жирле ижтимагый берләшмәләргә һәм территориаль ижтимагый үзидарә органнарына тәкъдим итепергә мөмкин.

14.8. Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге комиссиясе һәм Советы сораштыру үткәру буенча документларның сакланышын һәм тутырылган сораштыру көгазләренең кагылгысызлыгын тәэммин итә.

15. Сораштыру нәтижәләре

15.1. Сораштыру нәтижәләре аны үткәргәннән соң бер ай вакыт эчендә бастырылырга (халыкка иғълан итепергә) тиеш.

15.2. Сораштыру барышында ачыкланган халык фикере тәкъдим итү сыйфатына ия. Сораштыру нәтижәләре жирле үзидарә органнары һәм Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары тарафыннан каарлар кабул иткәндә мәжбүри рәвештә каралырга һәм исәпкә алынырга тиеш.

15.3. Сораштыру нәтижәләренә каршы килә торган каарлар кабул ителгән очракта, вәкаләтләр һәм жирле үзидарә вазыйфаи затлары каар кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә тиешле мәгълуматны бастырып чыгару (халыкка иғълан итү) юлы белән мондый каар кабул итүнен сәбәпләрен халыкка житкерергә тиеш.

16. Сораштыру материалларын саклау

16.1. Сораштыру материаллары Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Советында Саба муниципаль районы Арташ авыл жирлеге Советы

депутатларының вәкаләтләре тәмамлану вакытына кадәр саклана, аннары муниципаль архивка жибәрелә.

16.2. Күрсәтелгән материалларны саклау срокы Саба муниципаль районы Арташ авыл җирлеге Советы тарафыннан билгеләнә, өммә 1 елдан да ким булырга тиеш түгел.

17. Сораштыру үткәрүне финанс яктан тәэммин итү

17.1. Гражданнар арасында сораштыру әзерләүгә hәм үткәрүгә бәйле чараларны финанслау башкарыла:

- җирле бюджет хисабына – сораштыруны җирле үзидарә органнары инициативасы буенча үткәргәндә;
- Татарстан Республикасы бюджеты хисабына – сораштыруны Татарстан Республикасыдәүләтхакимияте органнары инициативасы буенча үткәргәндә.

18. Сораштырудакатнашухокукларынбозганөченжаваплылык

18.1. Россия Федерация гражданин көчкулланып, сатып алыш, янап, ялган документлар белән яки башка төрле гамәлләр белән ирекле рәвештә сораштыруда катнашырга, яисә комиссиянең эшенә яки өгъзаләренә каршылык күрсәткән затлар гамәлдәгез законнарни гезендәжаваплылыкка тартылалар.